

Comentariul poeziei Moartea caprioarei scrisa de Nicolae Labis - a doua parte

Momentul va fi evocat de Geo Bogza, prieten cu tatal poetului: "Strabatand in marea feerie a toamnei, alaturi de tatal poetului, locurile prin care Nicolae Labis copilarise, il auzii spunandu-mi, in timp ce arata, dincolo de apa salbatica a Suhei, o culme de munte: Acolo am impuscat caprioara! Era in vara lui 1945; abia ma intorsesem din razboi, iar copiii din refugiu. Vanam ca sa potolesc foamea. Atunci il luasem si pe baiat cu mine. Seara, pe la noua fara un sfert, caprioara a venit in bataia pustii. De fapt era un caprior, dar el a scris ca despre o caprioara Ramase cu ochii mari deschisi..."

Evocand o intamplare din copilarie la care a participat: "Vanatoarea foametei in muntii Carpati", poetul atribuie faptului real semnificatii general-umane, poezia fiind astfel o "problematizare a existentei". (Ion Pop, Poezia unei generatii, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1973). Confesiunea lirica se face intr-o constructie epico-dramatica sustinuta de alternanta regulata a unor aspecte de viata atitudini si trairi umane, aflate mereu in opozitie.

Intaia strofa proiecteaza o delicata perceptie a realului terifiant: a ucis orice boare de vant
Soarele s-a topit si a curs pe pamant. A ramas cerul fierbinte si gol.

Ciuturile scot din fantana namol.

Peste paduri tot mai des focuri, focuri,
Danseaza salbatice, satanice jocuri."

Cu exceptia ultimelor doua, fiecare din celelalte versuri alcatuieste o propozitie principala, strofa intreaga fiind realizata prin juxtapunere, asa cum procedeaza de pilda T. Arghezi in Poezia "De ce-as fi trist". Cu instinctul poetului innascut, Nicolae Labis a imprimat versurilor o tonalitate grava corespunzatoare atmosferei apasator dominante. Imaginea stranie a naturii cuprinsa de seceta este realizata prin procedee artistice adecvate: personificare: "Seceta a ucis"; metafora "Soarele s-a topit si a curs pe pamant"; epitet dublu, metafora "Danseaza salbatice, satanice jocuri".

In peisajul straniu, halucinant, poetul se insereaza ca individualitate distincta cu foarte vie incredintare ca paseste pe un taram ostil, cladit pe zbuciumul elementelor primordiale: soarele, focul au ucis apa:

"Setea ma naruie. Fierbe pe piatra

Firul de apa prelins din cimea

Tampla apasa pe umar. Pasesc ca pe-o alta

Planeta imensa straina si grea".